

Nota van toelichting

Algemeen

Vanuit volksgezondheidsbelang is het belangrijk dat kinderen vanaf één jaar een verantwoord en gevarieerd voedingspatroon aanleren. Voedingsmiddelen waaraan specifieke voedingsstoffen (vitaminen, minerale en andere stoffen) zijn toegevoegd, zijn dan niet nodig. Ook peuterdrank en peutermelk zijn bij een gevarieerd voedingspatroon geen noodzakelijke levensmiddelen.

Peuterdrank en peutermelk zijn, sinds de Richtlijn 2009/39/EG¹ in 2016 is ingetrokken, aan te merken als algemeen levensmiddel en vallen daarmee onder de algemene levensmiddelenwetgeving. In Nederland is in het Warenwetbesluit Toevoeging microvoedingsstoffen voor algemene levensmiddelen een beperking opgenomen op toevoeging van enkele vitamines en mineralen, omdat een te hoge inname hiervan schadelijk kan zijn. Dit heeft tot consequentie dat peuterdrank en peutermelk sinds 2016 niet meer rechtmatig op de Nederlandse markt kunnen worden verkocht.

Bij mogelijke tekorten aan bepaalde voedingsstoffen zouden voedingsmiddelen waaraan voedingsstoffen zijn toegevoegd, zoals peuterdrank en peutermelk alsmede voedings supplementen, een rol kunnen spelen. Daarom wordt het bedrijfsleven met voorliggend besluit in de gelegenheid gesteld hun product (peuterdrank en peutermelk) met kleine aanpassingen in de huidige samenstelling als algemeen levensmiddel op de markt te kunnen houden zoals in andere EU-lidstaten. In bijzondere gevallen kunnen op basis van wetenschappelijk advies specifieke vitamines, mineralen of andere stoffen worden verplicht. Dat is bij peuterdrank en peutermelk niet aan de orde. In het voorliggende besluit worden dus geen specifieke vitamines, mineralen of andere stoffen verplicht, omdat daarvoor het wetenschappelijk advies ontbreekt.

De Europese Commissie heeft op basis van artikel 13 van verordening (EU) 609/2013², na raadpleging van de European Food Safety Authority (hierna: EFSA) aan het Europees Parlement en aan de Raad op 31 maart 2016 een verslag uitgebracht over de noodzaak van eventuele specifieke bepalingen voor op melk gebaseerde dranken en soortgelijke producten bestemd voor peuters. EFSA heeft in haar advies van 9 oktober 2013 geconcludeerd dat er geen unieke rol voor peutervoeding kan worden gevonden, zodat zij niet kan worden beschouwd als noodzakelijk om te voldoen aan de voedingsbehoeften van peuters in vergelijking met andere levensmiddelen die kunnen worden opgenomen in hun normale dieet.³ De Europese Commissie concludeert, mede op basis van voornoemd advies van EFSA, dat de juiste en volledige toepassing van het algemene kader van de Europese levensmiddelenregelgeving voldoende lijkt om de samenstelling van peuterdrank

---

¹ Richtlijn 2009/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 mei 2009 betreffende voor bijzondere voeding bestemde levensmiddelen (Herschikking) (PbEU 2009, L 124).

² Verordening (EU) nr. 609/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juni 2013 inzake voor zuigelingen en peuters bedoelde levensmiddelen, voeding voor medisch gebruik en de dagelijkse voeding volledig vervangende producten voor gewichtsbeheersing, en tot intrekking van Richtlijn 92/52/EEG van de Raad, Richtlijnen 96/8/EG, 1999/21/EG, 2006/125/EG en 2006/141/EG van de Commissie, Richtlijn 2009/39/EG van het Europees Parlement en de Raad en de Verordeningen (EG) nr. 41/2009 en (EG) nr. 953/2009 van de Commissie (PbEU 2013, L 181).

³ EFSA-panel voor dieetproducten, voeding en allergieën, 2013, Scientific Opinion on nutrient

requirements and dietary intakes of infants and young children in the European Union, EFSA Journal 2013;11(10):3408.

en peutermerk en de communicatie over de kenmerken van de producten adequaat te reguleren.⁴

Nederland heeft in aanvulling op Europese levensmiddelenregelgeving – anders dan de meeste Europese lidstaten – nationale regelgeving met betrekking tot de verrijking van levensmiddelen, die de toevoeging van bepaalde voedingsstoffen verdergaand reguleert. Nationaalrechtelijk is namelijk het uitgangspunt dat in eet- of drinkwaren vitamines, fluor- en jodiumverbindingen, aminozuren of hun zouten niet aanwezig mogen zijn, tenzij deze naar aard en hoeveelheid van nature aanwezig zijn in die eet- of drinkwaren. Dit volgt uit artikel 10, eerste lid, van het Warenwetbesluit Bereiding en behandeling van levensmiddelen. In het tweede lid, onderdeel b, is opgenomen dat het eerste lid niet van toepassing is ten aanzien van eet- of drinkwaren waarvoor in enig wettelijk voorschrift anders is bepaald. Onderhavig besluit is een wettelijk voorschrift als bedoeld in voornoemd onderdeel.

Voorts beperkt het Warenwetbesluit Toevoeging micro-voedingsstoffen aan levensmiddelen, in afwijking van verordening (EG) 1925/2006⁵, de toevoeging van bepaalde micro-voedingsstoffen aan levensmiddelen, waardoor peuterdrank en peutermerk in Nederland thans niet rechtmatig verhandeld kunnen worden. De nationale regelgeving gebaseerd op de Warenwet wordt daarom aangevuld teneinde te bewerkstelligen dat fabrikanten, in afwijking van het Warenwetbesluit Toevoeging micro-voedingsstoffen aan levensmiddelen, aan peuterdrank of peutermerk één of meer vitamines, mineralen of andere stoffen mogen toevoegen. Omdat er nog geen maximumhoeveelheden voor de toevoeging van vitamines en mineralen zijn vastgesteld, conform artikel 6 van verordening (EU) 1925/2006, wordt aangesloten bij de minimale en maximale gehalten uit bijlage II van verordening (EU) 2016/127.⁶ Hiermee wordt voorkomen dat aan peuterdrank en peutermerk een voor deze doelgroep te hoge dosering aan vitamines, mineralen en andere stoffen wordt toegevoegd.

Daarnaast wordt met dit besluit afgeweken van verordening (EU) 1169/2011⁷ met betrekking tot de referentie-innames voor volwassenen. Peuterdrank en peutermerk zijn immers levensmiddelen bestemd voor kinderen van één tot drie jaar. Het vermelden van referentie-innames voor volwassenen op deze levensmiddelen heeft geen meerwaarde. In het kader van preventie van overgewicht en vanwege de voedingsaanbevelingen om op jonge leeftijd een evenwichtig voedingspatroon te ontwikkelen, waaraan peuterdrank en peutermerk in principe geen bijdrage leveren, worden in dit besluit voorts enkele regels opgelegd voor de presentatie van peuterdrank en peutermerk. Onderhavig besluit is in lijn met de Nederlandse voedingsaanbevelingen voor jonge kinderen ten aanzien van

---

⁴ Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over peutervoeding van 31 maart 2016, COM (2016) 169 final.

⁵ Verordening (EG) nr. 1925/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 betreffende de toevoeging van vitamines en mineralen en bepaalde andere stoffen aan levensmiddelen (PbEU 2006 L 404).

⁶ Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/127 van de Commissie van 25 september 2015 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 609/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de bijzondere samenstellings- en informatievoorschriften betreffende volledige zuigelingenvoeding en opvolgzuigelingenvoeding en wat betreft informatievoorschriften betreffende de voeding van zuigelingen en peuters (PbEU 2016, L 25).

⁷ Verordening (EU) nr. 1169/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1924/2006 en (EG) nr. 1925/2006 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 87/250/EEG van de Commissie, Richtlijn 90/496/EEG van de Raad, Richtlijn 1999/10/EG van de Commissie, Richtlijn 2000/13/EG van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2002/67/EG en 2008/5/EG van de Commissie, en Verordening (EG) nr. 608/2004 van de Commissie (PbEU 2011, L 304).

peuterdrank en peutermelk. Al deze specifieke voorschriften voor peuterdrank en peutermelk worden in de artikelsgewijze toelichting nader toegelicht.

Zoals hiervoor benoemd, valt peuterdrank en peutermelk thans onder de algemene Europese levensmiddelenregelgeving. Als gevolg hiervan zijn verordening (EG) 1925/2006 en verordening (EU) 1169/2011 van toepassing op peuterdrank en peutermelk. Verordening (EG) 1925/2006 bevat regels over het toevoegen van vitaminen en mineralen en bepaalde andere stoffen aan levensmiddelen. Verordening (EU) 1169/2011 bevat regels over de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten. In dit besluit zijn regels gesteld ten aanzien van peuterdrank en peutermelk in afwijking van of in aanvulling op voornoemde verordeningen. In bepaalde artikelen van dit besluit is aangesloten bij regels geldend voor opvolgzuigelingenvoeding. Deze regels zijn vervat in, de op verordening (EU) 609/2013 gebaseerde, verordening (EU) 2016/127. Deze verordening bevat regels over de bijzondere samenstellings- en informatievoorschriften betreffende volledige zuigelingenvoeding en opvolgzuigelingenvoeding en informatievoorschriften betreffende de voeding van zuigelingen en peuters. Peuterdrank en peutermelk vallen hier niet onder. Met dit besluit zijn, in aanvulling op verordening (EG) 1925/2006 en verordening (EU) 1169/2011 en gebruikmakend van de ruimte die deze verordeningen daartoe bieden, nationale voorschriften vastgesteld met betrekking tot peuterdrank en peutermelk. Dit besluit betreft derhalve geen uitvoering van Europeesrechtelijke verplichtingen.

In artikel 13d van de Warenwet is een clause van wederzijdse erkenning opgenomen. Het beginsel van wederzijdse erkenning houdt in dat een Europese lidstaat de verkoop van waren die in een andere Europese lidstaat rechtmatig in de handel zijn gebracht niet mag verbieden op zijn grondgebied, omdat deze waren niet voldoen aan de eigen nationale voorschriften. Daarbij is wel van belang dat de waren uit een andere Europese lidstaat ten minste een gelijkwaardig beschermingsniveau bieden. Het verhandelen van waren afkomstig uit andere Europese lidstaten die vallen onder de werkingssfeer van dit besluit wordt dan ook niet verboden op grond van eisen gesteld in het besluit. Dit is conform artikel 10 van verordening (EG) 1925/2006, waaruit volgt dat lidstaten de handel in levensmiddelen die aan de voorschriften van die verordening voldoen en van communautaire besluiten ter uitvoering van die verordening, niet verbieden of beperken door toepassing van niet-geharmoniseerde nationale bepalingen betreffende de toevoeging van vitaminen en mineralen aan levensmiddelen.

Dit besluit zal vijf jaar na inwerkingtreding geëvalueerd worden. De Nederlandse Gezondheidsraad doet momenteel onderzoek naar de voedingsnormen en doet onderzoek naar de voeding van kinderen tussen nul en twee jaar. Op basis van deze resultaten en adviezen zal nader worden bepaald of aanpassing van dit besluit noodzakelijk is.

Gevolgen voor regeldruk

Dit besluit leidt tot regeldruk voor fabrikanten van kindervoedingsmiddelen. Peuterdrank en peutermelk zoals thans beschikbaar op de markt dienen aangepast te worden aan de vereisten van dit besluit. De samenstelling van peuterdrank en peutermelk in Nederland wordt door de fabrikanten afgeleid van de samenstelling van opvolgzuigelingenvoeding geregeld in de Europese regelgeving. Aangezien deze regelgeving in 2016 met verordening (EU) 2016/127 is aangepast en in dit besluit hiernaar wordt verwezen, zal ook de samenstelling van de producten eenmalig aangepast moeten worden. De fabrikanten van peuterdrank en peutermelk produceren ook opvolgzuigelingenvoeding

waarvan de samenstelling al is aangepast aan de samenstellingseisen van verordening (EU) 2016/127. De nodige ervaring hiervan is te gebruiken voor de aanpassing van de samenstelling van peuterdrank en peutermelk.

De verpakkingen van alle producten moeten voorzien worden van de verplichte vermeldingen uit dit besluit. Daarnaast dient de presentatie van de producten in lijn te worden gebracht met artikel 8 van dit besluit. Hiervoor dienen etiketten en verpakkingen van alle producten eenmalig te worden aangepast.

In Nederland zijn ruim 30 soorten peuterdrank en peutermelk op de markt van circa 15 merken. Het bedrijfsleven heeft geen indicatie gegeven van de kosten van de aanpassing van hun producten. Voor aanpassing van de samenstelling en etiketten en verpakkingen worden de kosten geschat op ongeveer 20.000 euro per product. Dit komt uit op een totaal van circa 600.000 euro. Doordat onderhavig besluit pas in werking treedt per 1 juli 2024 en peuterdrank en peutermelk die voor die datum in de handel zijn gebracht of geëtiketteerd, nog na die datum verhandeld mogen worden totdat de voorraden zijn uitverkocht, is er geen sprake van vernietiging van verpakkingen en producten. Naar verwachting zijn er ook geen veranderingen in het productieproces en geen afschrijvingskosten. De ATR kan zich vinden in de analyse en conclusie ten aanzien van de gevolgen voor de regeldruk.

Regulier Overleg Warenwet

Het ontwerp van dit besluit is voorgelegd aan de deelnemers aan het Regulier Overleg Warenwet (ROW)⁸. Het bedrijfsleven heeft de voorkeur aangegeven voor striktere voedselveiligheidsnormen en voor, verplichte toevoeging van bepaalde voedingsstoffen. Daarnaast maakt het bedrijfsleven zich zorgen over export en innovatiemogelijkheden. Kinderartsen onderschrijven de voorkeur voor verplichte toevoeging van bepaalde voedingsstoffen voor een specifieke doelgroep. Omdat peuterdrank en peutermelk in de Europese regelgeving valt onder de algemene levensmiddelenwetgeving zijn er geen gronden om striktere voedselveiligheidsnormen te stellen. Gezien de Nederlandse voedingsaanbevelingen voor jonge kinderen om vanaf één jaar een gezond en gevarieerd voedingspatroon aan te leren en omdat er geen adviezen zijn van de Nederlandse Gezondheidsraad over aanvullende voedingsstoffen (behalve vitamine D waarvoor een suppletieadvies geldt) zijn er geen gronden om bepaalde vitaminen, mineralen en andere stoffen te verplichten in peuterdrank en peutermelk. Het besluit weerhoudt de bedrijven niet om de basis van de huidige samenstelling van peuterdrank en peutermelk te behouden.

Handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid

Het ontwerp van dit besluit is door de NVWA beoordeeld op de handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid. De NVWA acht het ontwerpbesluit handhaafbaar en uitvoerbaar. Het voorstel geeft geen aanleiding tot opmerkingen met betrekking tot de fraudebestendigheid.

De NVWA heeft enkele suggesties voor verduidelijking ten behoeve van de handhaafbaarheid. In reactie hierop is de verhouding tussen de artikelen 3 en 4 van dit besluit alsmede de verhouding tussen het Warenwetbesluit Toevoeging microvoedingsstoffen aan levensmiddelen en dit besluit verduidelijkt. Volgens de NVWA zou de handhaafbaarheid tevens gediend zijn indien in artikel 4 de voedingsstoffen worden genoemd die toegevoegd mogen worden aan peuterdrank en peutermelk. Op grond van

---

⁸ Aan het ROW nemen vertegenwoordigers deel van ondernemers (industrie en handel), van consumenten, van ministeries (met name van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) en van de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit.

dit artikel mogen (in aanvulling op artikel 3 van dit besluit) de voedingsstoffen genoemd in genoemde onderdelen in bijlage II van verordening (EU) 2016/127 toegevoegd worden uitsluitend met inachtneming van de daarin gestelde samenstellingsvoorschriften. Daarmee is reeds voldoende duidelijk welke voedingsstoffen toegevoegd mogen worden aan peuterdrank en peutermelk. In het belang van de handhaafbaarheid is de toelichting aangevuld op dit punt. Ten slotte zijn de suggesties met betrekking tot artikel 9 ten behoeve van de handhaafbaarheid verwerkt.

Voorhang

In overeenstemming met artikel 32b, tweede lid, van de Warenwet, is een ontwerp van deze algemene maatregel van bestuur op **(datum)** aan beide kamers der Staten-Generaal gezonden (Kamerstukken **PM**).

Notificatie

Het ontwerp van dit besluit is op **[PM]** gemeld aan de Europese Commissie ter voldoening aan artikel 5, eerste lid, van Richtlijn (EU) 2015/1535.⁹ De notificatie bij de Europese Commissie is noodzakelijk, aangezien dit besluit mogelijk technische voorschriften bevat in de zin van richtlijn (EU) 2015/1535. Naar aanleiding van de notificatie **[PM]**

Artikelsgewijs

Artikel 1

Dit betreft de definitiebepaling. De definitie van peuterdrank is vervat in artikel 1, eerste lid, onderdeel c, van dit besluit. Er moet allereerst sprake zijn van een levensmiddel gebaseerd op eiwit. Het gaat hierbij om alle eiwitten, waaronder plantaardige eiwitten. Daarnaast moet het gaan om een levensmiddel waaraan ten minste één of meer vitaminen, mineralen of andere stoffen zijn toegevoegd. Indien aan het levensmiddel ten minste één of meer vitaminen, mineralen of andere stoffen zijn toegevoegd, is het een verrijkt drinkbaar als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van het Warenwetbesluit Toevoeging micro-voedingsstoffen aan levensmiddelen. In dat geval zijn de bepalingen uit dat besluit met betrekking tot verrijkte drinkwaren ook van toepassing. Het drinkbaar moet ten slotte bestemd zijn voor kinderen van één tot drie jaar om als drinkbaar te nuttigen. Op grond van artikel 2, tweede lid, onderdeel b, van verordening (EU) 609/2013 zijn peuters kinderen van één tot drie jaar. Verder is in artikel 1, eerste lid, onderdeel d, van dit besluit een definitie opgenomen van peutermelk. Peutermelk is op grond hiervan een peuterdrank uitsluitend gebaseerd op koe- of geitenmelkeiwit. De benaming "melk" mag immers alleen gebruikt worden onder de in artikel 78, tweede lid juncto bijlage VII, deel III, onder 1 en 3, van verordening (EU) 1308/2013¹⁰ genoemde voorwaarden. Tot slot zij voor de volledigheid opgemerkt dat peuterdrank en peutermelk – gelet op voormelde definities – nimmer een voedingssupplement kunnen zijn als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van het Warenwetbesluit voedingssupplementen. Ter verduidelijking is voorts in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van dit besluit een definitie opgenomen van "andere stof". Hiervoor wordt aangesloten bij de definitie van "andere stof" uit artikel 2, tweede lid, van verordening (EG) 1925/2006. Een andere stof

---

⁹ Richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (codificatie) (PbEU 2015, L 241).

¹⁰ Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten en tot intrekking van de Verordening (EEG) nr. 922/72, (EEG) nr. 234/79, (EG) nr. 1037/2001 en (EG) nr. 1234/2007 van de Raad (PbEU 2013, L 347).

is op grond hiervan een stof die geen vitamine of mineraal is, maar wel een nutritief of fysiologisch effect heeft.

Artikelen 2 en 12

Met deze artikelen wordt het bereiden of verhandelen van peuterdrank en peutermelk die niet voldoen aan de eisen bij of krachtens dit besluit gesteld aangewezen als verboden, zodat overtreding daarvan bestraft kan worden met een bestuurlijke boete. Hiervoor wordt de bijlage bij het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten aangevuld met een nieuwe rubriek.

Artikelen 3, 4, 5 en 6

In artikel 3, eerste lid, van dit besluit worden bepaalde samenstellingsvoorschriften uit bijlage II, onderdelen 2, 4 en 6, van verordening (EU) 2016/127 voor opvolgzuigelingenvoeding van toepassing verklaard op peuterdrank en peutermelk. Dit betreffen samenstellingsvoorschriften met betrekking tot het toevoegen van eiwitten, vetten en koolhydraten. Aan deze samenstellingsvoorschriften dient peuterdrank en peutermelk ten minste te voldoen. In afwijking van het eerste lid zijn de voorschriften met betrekking tot afdeling A van bijlage III, genoemd in bijlage II, onderdelen 2.1 en 2.2, van verordening (EU) 2016/127, niet van toepassing. Dit betreffen eisen aan eiwitten zodat het levensmiddel vergelijkbaar is met eiwitten in borstvoeding. Dit geldt niet voor peuterdrank en peutermelk, omdat deze producten niet als vervanging van borstvoeding dienen. De specifieke eisen rondom eiwit in bijlage II, onderdelen 2.3.1, 2.3.2 en 2.3.3, van verordening (EU) 2016/127 niet van toepassing. In artikel 3, vierde lid, van dit besluit wordt voor wat betreft de maximale en minimale energiegehalten in peuterdrank afgeweken van de gehalten geldend voor opvolgzuigelingenvoeding uit bijlage II, onderdeel 1, van verordening (EU) 2016/127. In het kader van preventie van overgewicht is hiermee de calorische waarde voor peuterdrank en peutermelk vergelijkbaar met melk, peuterdrank en peutermelk zoals thans beschikbaar op de markt. Daarom is ook in artikel 3, derde lid, van dit besluit, in afwijking van bijlage II, onderdeel 4, van verordening (EU) 2016/127 bepaald dat er geen minimumgehalte voor vetten (ook wel lipiden) geldt.

Aan opvolgzuigelingenvoeding kunnen daarnaast bovendien bepaalde vitaminen, mineralen of andere stoffen worden toegevoegd, genoemd in bijlage II van verordening (EU) 2016/127, mits de minimale en maximale gehalten per 100 kilojoule of kilocalorieën in acht worden genomen. Ten aanzien van peuterdrank en peutermelk wordt hierbij aangesloten in artikel 4 van dit besluit. Het wordt vanuit volksgezondheidsoogpunt noodzakelijk geacht om ten aanzien van peuterdrank en peutermelk aan te sluiten bij de minimale en maximale gehalten voor het toevoegen van vitaminen, mineralen of andere stoffen aan opvolgzuigelingenvoeding. Peuterdrank en peutermelk zijn immers producten bestemd voor jonge kinderen en er zijn voorsnog geen maximumhoeveelheden voor toevoeging van vitaminen en mineralen vastgesteld conform artikel 6 van verordening (EU) 1925/2016. Veiligheidsrisico's zijn daarom niet uitgesloten. Het gaat om de stoffen genoemd in bijlage II, onderdelen 3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 5, 7, 8, 8.1, 8.2, 9 en 10, van verordening (EU) 2016/127. Op grond van voornoemde onderdelen kunnen taurine, linolzuur, alfa-linoleenzuur, docosahexaeenzuur, fosfolipiden, fructo-oligosachariden en galacto-oligosachariden, mineralen, soja-eiwitisolaten, vitaminen en nucleotiden toegevoegd worden aan peuterdrank en peutermelk. Deze opsomming is echter niet uitputtend. Ook andere stoffen kunnen toegevoegd worden. Daarbij dient de nationale en Europeesrechtelijke regelgeving in acht te worden genomen. Daarnaast is in artikel 4, tweede lid, van dit besluit in afwijking van bijlage II, onderdeel 8.1, van verordening (EU) 2016/127 bepaald dat voor natrium in peuterdrank en peutermelk geen

minimumgehalte geldt, vanwege mogelijke negatieve effecten van natrium (zout) op de gezondheid. Het is voor jonge kinderen van één tot drie jaar van belang dat de inname van zout wordt beperkt, nu zij meer producten (mogen) consumeren waaraan zout is toegevoegd.

Er is geen veiligheidsprobleem gemeld met betrekking tot peuterdrank en peutermelk in de Europese Unie en de hoeveelheid van verschillende voedingsstoffen in deze producten valt over het algemeen binnen de toegestane concentraties in opvolgzuigelingenvoeding. De EFSA heeft aangegeven dat opvolgzuigelingenvoeding ook na de leeftijd van één jaar geschikt kan zijn. Om er voor te zorgen dat de stoffen in peuterdrank en peutermelk veilige minimale en maximale gehalten bevatten zoals in opvolgzuigelingenvoeding, is het wenselijk geacht om ten aanzien van peuterdrank en peutermelk hierbij aan te sluiten.

Met voornoemde artikelen van dit besluit wordt afgeweken van verordening (EG) 1925/2006 en worden in aanvulling op die verordening aanvullende regels gesteld. Artikel 11, tweede lid, onderdeel a, van verordening (EG) 1925/2006 biedt de lidstaten deze mogelijkheid. Op grond hiervan kunnen er – bij gebreke van communautaire bepalingen – regels worden vastgesteld inzake de verplichte toevoeging van vitamines en mineralen aan specifieke levensmiddelen of categorieën van levensmiddelen. Met voornoemde artikelen van dit besluit wordt afgeweken van de artikelen artikel 2, tweede lid, voor zover betrekking hebbend op de artikelen 3, eerste lid en 6, eerste en zesde lid, van verordening (EG) 1925/2006 alsmede de artikelen 5 en 6 van het Warenwetbesluit Toevoeging micro-voedingsstoffen aan levensmiddelen. Deze artikelen worden daarom in artikel 5 van dit besluit nadrukkelijk niet van toepassing verklaard. De artikelen 3, eerste lid en 6, eerste lid, van verordening (EG) 1925/2006 zijn niet van toepassing, omdat in dit besluit voor het toevoegen van vitamines en mineralen grotendeels wordt aangesloten bij de regels hieromtrent ten aanzien van opvolgzuigelingenvoeding, zoals opgenomen in verordening (EU) 2016/127. Daarnaast zijn de artikelen 6, zesde lid, van verordening (EG) 1925/2006 en 6 van het Warenwetbesluit Toevoeging micro-voedingsstoffen aan levensmiddelen niet van toepassing, omdat deze artikelen zien op referentie-innames voor volwassenen. Artikel 5 van het Warenwetbesluit Toevoeging micro-voedingsstoffen aan levensmiddelen is tot slot niet van toepassing verklaard, teneinde te bewerkstelligen dat aan peuterdrank en peutermelk vitamines en mineralen toegevoegd mogen worden.

Artikel 6

Dit artikel bevat verplichte aanduidingen voor peuterdrank en peutermelk. Ten aanzien van een levensmiddel gebaseerd op eiwit, waaraan ten minste één of meer vitamines, mineralen of andere stoffen zijn toegevoegd, en dat bestemd is voor jonge kinderen van één tot drie jaar om als drinkwaar te nuttigen mag uitsluitend en moet de aanduiding peuterdrank worden gebezigd. Dit geldt voor peuterdrank die niet uitsluitend gebaseerd is op koe- of geitenmelkeiwit. Indien peuterdrank uitsluitend gebaseerd is op koe- of geitenmelkeiwit mag uitsluitend en moet de aanduiding peutermelk worden gebezigd.

Artikel 7

Peuterdrank en peutermelk moet bij de verhandeling ervan voorzien worden van verplichte vermeldingen. Uit artikel 39, eerste lid, onderdelen a en b, van verordening (EU) 1169/2011 volgt dat overeenkomstig de in artikel 45 vastgestelde procedure maatregelen vastgesteld mogen worden waarbij bijkomende verplichte vermeldingen worden opgelegd voor specifieke typen of categorieën levensmiddelen, die om ten minste een van de redenen genoemd in de onderdelen a tot en met d gerechtvaardigd zijn. De verplichte vermeldingen uit dit besluit zijn gerechtvaardigd ter bescherming van de

volksgezondheid en de bescherming van de consument. In artikel 7, onderdelen a tot en met d, is bepaald welke informatie die vermeldingen ten minste moeten bevatten. Op peuterdrank en peutertermelk moet de leeftijdscategorie tussen één en drie jaren waarvoor het bestemd is, worden vermeld. Op grond hiervan kan bijvoorbeeld op het etiket vermeld worden dat het product geschikt is voor een beperktere leeftijdscategorie tussen één en drie jaar. Het is de nadrukkelijke wens dat kinderen vanaf één jaar een goed voedingspatroon ontwikkelen. Dit betekent een gezond en gevarieerd voedingspatroon volgens de nationale voedingsaanbevelingen. Voedingsmiddelen waaraan bepaalde vitamines, mineralen of andere stoffen zijn toegevoegd, zoals peuterdrank en peutertermelk zijn voor een evenwichtig voedingspatroon niet nodig. Daarom moet op peuterdrank en peutertermelk een vermelding worden gebezigd waaruit volgt dat het product geen vervanging is van een gevarieerd voedingspatroon. Omdat er een algemene vitamine D suppletie geldt voor kinderen in Nederland en peuterdrank en peutertermelk hier geen vervanging voor is dient voorts op peuterdrank en peutertermelk een vermelding te worden gebezigd dat het product geen vervanging is van vitamine D suppletie. Ten slotte moet op peuterdrank en peutertermelk vermeld worden dat het geen vervanging is van moedermelk.

Artikel 8

Dit artikel heeft als doel te bewerkstelligen dat tussen peuterdrank en peutertermelk en volledige zuigelingenvoeding en opvolgzuigelingenvoeding een duidelijker onderscheid kan worden gemaakt, voor wat betreft de gebruikte tekst, afbeeldingen en kleuren. Met dit artikel is het op de verpakking van peuterdrank of peutertermelk vermelden van opvolgnummers bij de naam van het product niet toegestaan. Om te zorgen dat kinderen een evenwichtig voedingspatroon ontwikkelen, moet worden voorkomen dat men verwacht dat kinderen na volledige zuigelingenvoeding en opvolgzuigelingenvoeding na één jaar peuterdrank en peutertermelk nodig hebben. Producten als peuterdrank en peutertermelk zijn namelijk niet nodig voor een evenwichtig voedingspatroon. Dit betreft een nationale maatregel inzake een aangelegenheid die niet specifiek door verordening (EU) 1169/2011 geharmoniseerd is. Dergelijke maatregelen zijn op grond van artikel 38, tweede lid, toegestaan.

Artikel 9

Met dit artikel is aangesloten bij artikel 7, zesde lid, van verordening (EU) 2016/127 ten aanzien van volledige zuigelingenvoeding en opvolgzuigelingenvoeding. Het is wenselijk geacht om ten aanzien van peuterdrank en peutertermelk hierbij aan te sluiten. Met deze bepaling worden de energiewaarde en de hoeveelheden voedingsstoffen van peuterdrank en peutertermelk uitgedrukt per 100 milliliter van het gebruiksklare levensmiddel zoals bereid volgens de aanwijzingen van de fabrikanten. Daarmee kunnen producten gemakkelijk vergeleken worden. In het tweede lid is bepaald dat de informatie, indien van toepassing, ook mag worden uitgedrukt per 100 gram van het levensmiddel zoals het wordt verkocht. Met artikel 9 van dit besluit wordt afgeweken van de artikelen 31, derde lid, 32, tweede lid, en 33, eerste lid, van verordening 1169/2011. Deze artikelliden hebben immers betrekking op de in artikel 30, eerste tot en met vijfde lid, bedoelde energetische waarde en hoeveelheden nutriënten per 100 gram zoals het wordt verkocht. Om de consument betere informatie te geven over de energetische waarde en hoeveelheden nutriënten per 100 ml bereid product wordt ten aanzien van peuterdrank en peutertermelk aangesloten bij de vermelding van de energetische waarde en hoeveelheden nutriënten uit verordening (EU) 2016/127.

Artikel 10

De hoeveelheid voedingsstoffen van peuterdrank en peutermelk worden niet uitgedrukt als een percentage van de in bijlage XIII bij verordening (EU) 1169/2011 vastgestelde referentie-innames. Dit zijn immers de dagelijkse referentie-innames voor vitamines en mineralen voor volwassenen. Omdat peuterdrank en peutermelk levensmiddelen zijn die bestemd zijn voor kinderen van één tot drie jaar wordt, in overeenstemming met artikel 7, zevende lid, van verordening (EU) 2016/127, afgeweken van verordening (EU) 1169/2011 op dit punt en aangesloten bij de referentie-innames voor opvolgzuigelingenvoeding zoals genoemd in bijlage VII bij verordening (EU) 2016/127. Artikel 43 van verordening (EU) 1169/2011 biedt hiervoor de grondslag. Uit dit artikel volgt dat – in afwachting van de vaststelling van de in artikel 36, derde lid, onderdeel c, bedoelde bepalingen van de Unie – er nationale maatregelen vastgesteld mogen worden met betrekking tot de vrijwillige vermelding van referentie-innames voor specifieke bevolkingsgroepen. Er zijn op grond van artikel 43 van voornoemde verordening geen bepalingen van de Unie vastgesteld ten aanzien van peuterdrank en peutermelk.

Artikel 11

Met de inwerkingtreding van verordening (EU) 1169/2011 is de term 'aanbevolen dagelijkse hoeveelheid' vervangen door de term 'referentie-innames'. De aanbevolen dagelijkse hoeveelheid is hetzelfde als de referentie-innames. De definitie verandert derhalve niet.

Artikel 13 en 14

Teneinde de sector de tijd te geven om de verplichtingen uit dit besluit door te voeren, wordt een overgangsperiode van drie jaren ingevoerd. Peuterdrank en peutermelk, die voldoen aan het Warenwetbesluit Producten voor bijzondere voeding (oud) en Richtlijn 2009/39/EG, die voor de inwerkingtredingsdatum van dit besluit op 1 juli 2024 in de handel zijn gebracht of geëtiketteerd, en die niet voldoen aan de vereisten gesteld in dit besluit, mogen nog verhandeld worden totdat de voorraden zijn uitverkocht.

De minister voor Medische Zorg
en Sport,

T. van Ark